

Jaarverslag 2018

COSBO-Stad-Utrecht

Vastgesteld d.d. 21 mei 2019

Dossiernummer 4831979

1. Algemene ontwikkelingen

Utrecht voor iedereen is het motto waarmee het nieuwe College van B&W in Utrecht zijn beleidsvisie presenteerde, vlak voor de zomer van 2018. Als altijd draagt ook COSBO-Stad-Utrecht daar graag aan bij, vanuit het perspectief van de oudere inwonersgroepen. Onze ervaring en expertise op verschillende beleidsterreinen is nog altijd welkom, hebben wij ervaren.

Het aantal ouderen in de stad groeit de komende jaren sterk, weten we en ook is bekend dat we ons over een deel van die inwoners echt zorgen moeten maken. Mensen worden geacht langer zelfstandig te wonen, ook bij toenemende beperkingen, maar dat brengt nogal wat met zich mee. Nog steeds kennen vooral ouderen de weg naar instanties in hun wijk niet goed, zijn woningen ongeschikt, is onder sommigen de eenzaamheid groot en hebben velen het financieel moeilijk. Dankzij mantelzorgers en vrijwilligers worden velen wel ondersteund, maar dat is niet altijd genoeg en zeker niet op een langere termijn.

Belastingvoorlichtingsbijeenkomst COSBO / FNV Senioren 2018

COSBO ziet het als haar missie om eraan bij te dragen dat alle ouderen in Utrecht hun leven invulling kunnen geven zoals zij dat wensen en adequate ondersteuning krijgen als dat nodig is. De uitgangspunten van de Verenigde Naties (1996)¹ ten aanzien van onafhankelijkheid, deelname, zorg, zelfontplooiing en waardigheid dienen hierbij als basis voor ons handelen.

Onze rol is als volgt samen te vatten:

- invloed uitoefenen op het beleid van de gemeente Utrecht en in het maatschappelijk veld (signaleren, informeren, faciliteren, adviseren);
- een verbindende en bemiddelende factor zijn als het gaat om beleid en uitvoering, maar ook ter versterking van netwerken en het bundelen van krachten in het maatschappelijk veld;
- de lokale 'agenda' (helpen) bepalen met eigen voorstellen, activiteiten of initiatieven.

We denken mee aan overleg-/en beleidstafels, onderhouden contacten met wethouders, raadsleden en ambtenaren, organiseren eigen themabijeenkomsten, en we werken aan projecten met samenwerkingspartners. COSBO let er vooral op dat ouderen in het algemeen of bepaalde groepen in het bijzonder (bv migranten of minima) niet onevenredig getroffen worden door het beleid van de gemeente of uitvoeringsinstanties.

Samenwerking

COSBO is belangenbehartiger van alle ouderen van Utrecht en daarom is goed contact met organisaties van ouderen, zoals de afdelingen van de KBO en PCOB (ANBO is niet lokaal actief) of FNV Senioren, alsmede het Netwerk Oudere Migranten Utrecht (NOMU) cruciaal. Daarnaast werken wij zoveel mogelijk samen in de Armoedecoalitie, het NUZO (netwerk ouderenzorg op regionaal niveau) en partners in het Maatschappelijk Netwerk Utrecht, waaronder Solgu, Saluti en ACO. Samenwerking maakt het tevens mogelijk om bepaalde onderwerpen zelf minder prioriteit te geven, ten gunste van eigen speerpunten uit

¹ <http://www.sgom.nl/informatie/VerenigdeNatiesUitgangspunten.pdf>

het jaarplan en de begroting. Bij elk hoofdthema op onze agenda proberen wij de goede balans te vinden tussen de missie van het COSBO als zelfstandige belangenbehartigingsorganisatie en logische verbindingen met anderen in de stad. Samenwerking mag niet ten koste gaan van onze eigen slagkracht in het maatschappelijk veld.

2. Activiteiten en bijdragen

Informatievoorziening

Een belangrijke factor in ons werk is informatie en communicatie. Niet alleen om COSBO en ons werk in beeld te brengen, maar vooral om via 'stakeholders' in de stad (ambtenaren, raadsleden, hulp- en zorgverleners, etc.) aandacht te blijven vragen voor het toenemende aantal ouderen en het beleid dat daarvoor nodig is, op verschillende thema's. Daarnaast is het informeren van de senioren zelf belangrijk, want de behoefte aan informatie en advies is groot.

Het twitteraccount van COSBO (@cosbo030) heeft een groeiend aantal volgers (eind 2017: 390, eind 2018: 475). Twitter is een nuttig middel om direct een specifieke groep belangstellenden, zoals raadsleden en professionals/partners, over relevante zaken te informeren en onze mening te delen.

De digitale nieuwsbrief *COSBO Actief* verscheen vijf keer en richt zich vooral op onze externe relaties en andere belangstellenden (bijna 170 ontvangers), om te laten zien wat we doen en wat er speelt. Daarnaast kwam ook in 2018 weer vier keer een *OuderenInfo* uit, het bulletin dat verspreid wordt via de drie lokale ouderenbonden van KBO-PCOB en via een eigen mailinglist (geschat totaal bereik ruim 2000 lezers). Hierin staat vooral informatie waar ouderen zelf hun voordeel mee kunnen doen.

Vanaf 2019 zal *OuderenInfo* als aparte uitgave stoppen en dan wordt *COSBO Actief* vaker uitgebracht, eventueel op papier voor wie dat wil. COSBO heeft overigens sinds begin 2018 ook een Facebookpagina, die vooral bij specifieke promotie van berichten goed gevonden wordt door de doelgroep 60+.

COSBO heeft tevens een vijftigtal mailadressen van senioren die beschikbaar zijn (of anderszins anderen kunnen bereiken) voor adhoc oproepjes en vragen die ons bereiken via studenten, onderzoeksinstituten, lokale initiatieven of anderszins. Een snelle manier om de doelgroep te helpen bereiken.

Onze directeur leverde nog enkele columns voor de gratis krant *De Oud Utrechter*, waarin zij aan de hand van een concreet verhaal aanvullende informatie gaf over verschillende onderwerpen.

Op de COSBO-website is eveneens de nodige informatie te vinden over lopende onderwerpen. In 2018 trokken we daar ongeveer 2.500 bezoekers mee (6.717x bekeken pagina's). Vooral de berichten over de Zomerschool en de Gemeenteraadsverkiezingen trokken aandacht, naast de contact- en nieuwspagina.

Bijeenkomsten

Een manier om ook zelf informatie te delen en verbindend te zijn tussen professionals en ouderen, is het organiseren van bijeenkomsten, in grote en kleinere vorm. Aan het begin van het jaar bijvoorbeeld zorgen we voor professionele voorlichting over de belastingen, zodat mensen goed geïnformeerd aangifte kunnen doen. In 2018 deden we dit voor de tweede keer samen met FNV Senioren. De opkomst was groter dan in de tijd dat wij alleen onze eigen achterban uitnodigden.

Op 23 mei presenteerden COSBO en NOOM (landelijk netwerk organisaties van oudere migranten) zich in de vorm van een Dialoogbijeenkomst aan de nieuwe gemeenteraadsleden, in Buurtcentrum *Oase* (Zuilen). Hier deelden wij onze kennis over ouderen in de stad en dat wat nodig is om hun leven hier optimaal vorm te blijven geven. Vijf raadsleden/fractiemedewerkers gingen vervolgens met ca. 30 ouderen in gesprek over belangrijke thema's. De informatie over ouderen in Utrecht is de overige fracties nagezonden.

Als vervolg op het project *Ouderen, wat houdt ze bezig* (2017) besloten we rond het thema zingeving en levensvragen, opnieuw een Zomerschool voor ouderen te organiseren. Hiervoor konden wij grotendeels de resterende (externe) middelen van vorig jaar benutten. Een kleine groep 70+ers heeft hierdoor tussen 24 juni en 24 augustus aan vijf workshops meegedaan in Parc Transwijk. Deze werden door verschillende professionals begeleid, telkens met een ander onderwerp en met een andere werkvorm:

Suzette van IJssel / Zin in Utrecht – *Waardevolle ontmoetingen*

Irene Stok / Prot. Diaconie Utrecht – *Mijn leven in vogelvlucht*

Jacolien de Jong / Bureau Kwiek - *De groeten van ... (elkaar spelenderwijs ontmoeten)*

Godelieve van Liebergen / Zin in Utrecht – *De waarde van uw (levens)verhaal*

José van Baarsen / Elykya – *De vruchten van het leven*

Er is zonder meer waardering voor dit soort activiteiten, maar tegelijkertijd bespeuren wij onder ouderen ook een zekere terughoudendheid om zich aan te melden. Het delen van persoonlijke gedachten en herinneringen in groepsverband, zelfs als het een kleine groep is, wordt vaak toch als een te grote drempel ervaren. De dominantie van sommige groepsleden kan anderen eveneens afschrikken. Groepsaanbod past dus lang niet iedereen, valt hieruit te leren.

In MNU-verband hebben we meegewerkt aan het organiseren van een themabijeenkomst van Stichting Omzien over wooninitiatieven en wat nodig is om die sneller en gemakkelijker van de grond te krijgen (november). Deze avond werd goed bezocht door raadsleden, maar ook projectontwikkelaars en woningcorporaties. Enkele bewonersgroepen presenteerden hun plannen en de knelpunten om die te realiseren. De wethouder toonde begrip en bleek bereid om te onderzoeken in hoeverre de gemeente hier een actievere rol in kan vervullen.

Wethouder in gesprek over het Attifa-wooninitiatief

Een tweede activiteit in MNU-verband was de ACO-COSBO-bijeenkomst *“Utrecht voor iedereen?!“* op 12 december. Hier schetsten wij een beeld van de ‘age friendly’-stad en hoe deze zodanig zou moeten zijn ingericht, dat je er veilig en goed oud kunt worden. COSBO beoordeelt het Coalitieakkoord op dit punt vrij positief: Utrecht maakt zich sterk voor inclusiviteit en toegankelijkheid, voor alle leeftijden. Het gaat wat ons betreft niet om specifiek ‘ouderenbeleid’: alle leeftijdsgroepen hebben belang bij zo min mogelijk beperkingen in de publieke ruimte.

Op 18 december organiseerde COSBO tenslotte voor de eigen vrijwilligersgroep en enkele relaties uit het MNU en NOMU een eindejaarslunch in wijkcentrum De Helden (Noordoost). Als spreker trad Yvonne Witter van het kenniscentrum Aedes/Actiz op, met een onderhoudend verhaal over haar gesprekken met 100-plussers en hun levenslessen.

Inhoudelijke thema’s

Op hoofdlijnen hebben de thema’s waarop COSBO zich richt altijd betrekking op zorg, welzijn, wonen, informatievoorziening en financiën, met name gericht op de ouderen die zolang mogelijk zelfstandig thuis wonen. De langdurige woonzorgvoorzieningen vallen buiten onze scope.

Bij de meeste inhoudelijke onderwerpen werkt COSBO samen met andere organisaties of in netwerken. Met name bij grotere dossiers, zoals armoedebelief, zorg en wonen, is samen optrekken waardevol, ieder vanuit de optiek van de eigen achterban, op basis van kennis en ervaring.

Wij zijn in elk geval actief in of betrokken bij:

- Armoedecoalitie (o.a. voorzitterschap Armoedeplatform)
- Cliëntenraad Wmo
- Maatschappelijk Netwerk Utrecht (MNU)

- Netwerk Informele Zorg Utrecht (NIZU)
- Netwerk Oudere Migranten Utrecht (NOMU) en landelijk netwerk NOOM
- Netwerk Utrecht Zorg voor Ouderen (NUZO)
- Regionaal Overleg Consumenten in het OV (ROCOV)
- SAMEN-in-de-stad-netwerken (wijkniveau)
- Stedelijk Netwerk Mantelzorg
- Stedelijk Platform Ouderenzorg en de Werkgroep Ouderenzorg HUS
- Toegankelijkheidsnetwerk
- Projectgroep *Utrecht voor later*

Gebruik maken van zulke netwerken en projectgroepen is voor organisaties als de onze een effectieve manier om invloed uit te kunnen oefenen, informatie uit te wisselen en verbindingen te leggen. Er zijn zowel bureaumedewerkers als vrijwilligers van COSBO bij betrokken. Over de toegevoegde waarde van het MNU is wederom vaak gesproken, ook op ambtelijk niveau en met de wethouder. COSBO ervaart met name in dit netwerk soms enige disbalans, omdat deelnemende partijen verschillen qua organisatievorm en beschikbare menskracht of middelen.

Niettemin hebben wij conform ons jaarplan genoeg kunnen ondernemen om binnen deze context het nodige te kunnen betekenen voor ouderen. De huidige werkvormen bij de gemeente en andere organisaties bieden ruimte om in een vroeg stadium van beleidsontwikkeling en –uitvoering mee te denken en te doen vanuit het ouderenperspectief, maar vragen tegelijkertijd wel voortdurend om afwegingen te maken over onze mate van inzet en betrokkenheid. Daarnaast maken we zoveel mogelijk gebruik van de mogelijkheid om de gemeenteraad te informeren over beleidsplannen, ontwikkelingen of praktijkervaringen, zowel in persoonlijke gesprekken als tijdens raadsinformatiebijeenkomsten.

Hieronder een samenvatting van de concrete activiteiten per hoofdthema en deelterrein in 2018.

SOORT ACTIVITEIT	Concreet
Informatievoorziening (Ouderen binnen bereik)	<ul style="list-style-type: none"> - Belastingvoorlichtingsbijeenkomst voor ca. 60 ouderen, i.s.m. FNV Senioren. - In opdracht gemeente stedelijke uitbreiding van de website <i>Utrecht.voorlater</i> gecoördineerd (<i>m.b.v. extra gelden</i>); op informatiemarkten in wijken gestaan om over woontoeekomst en deze site te vertellen, wat ook weer inzicht opleverde over wat ouderen willen. -Meegedacht met/informatie verspreid van andere organisaties over informerende of inspirerende activiteiten, onderzoeken e.d., gericht op ouderen; advies gegeven over het bereiken van ouderen voor de workshops Levensgebeurtenissen van U Centraal. -Columns verzorgd in Oud Utrechter met informatie over wat Utrecht ouderen biedt -Regelmatige contacten met Wijkinformatiepunt Oost en gemeente Utrecht over theorie/praktijk van bewonersinitiatieven en een rol in de informatievoorziening. Gepleit voor een meer stedelijke aanpak, omdat voor ouderen herkenbaarheid en continuïteit van belang zijn, ook in de wijk. Eerste stedelijke bijeenkomst o.l.v. UCentraal vond uiteindelijk in najaar plaats en maakte duidelijk dat er op dit punt nog veel nodig is om goede vorm(en) te vinden. -Ontwikkelingen bij Bibliotheek-project <i>Ouderen in de wijk</i> gevolgd, mede in relatie tot informatievoorzieningsbeleid en bereiken bijzondere groepen.
Financieel beleid (Minimabeleid)	<ul style="list-style-type: none"> -Deelname in overleggen van Armoedecoalitie en -Platform, vooral gericht op het volgen van het nieuwe beleid rond 'levensgebeurtenissen', U-pas en ouderen met onvolledige AOW. -Ingesproken bij raadsinformatiebijeenkomsten over armoedebeleid en -regelingen.

	<p>-Situatie oudere migranten aangekaart in reactie op Armoedemonitor 2017 (RIB), tevens betrokken bij landelijke lobby voor opheffing kostendelersnorm AIO.</p> <p>-Geadviseerd over beter aanbod U-pas voor ouderen, zoals betaalbare computercursussen, en het bekendmaken van de mogelijkheden via b.v. bibliotheken.</p> <p>-Inbreng geleverd voor regeling tegemoetkoming in ziektekosten van de gemeente, m.n. zorgen voor meer structurele vorm, goede informatievoorziening.</p>
Zelfstandig Wonen (Gezond Thuis)	<p>-Deelname aan stedelijk overleg mantelzorg (op uitnodiging gemeente), om overbelasting van mantelzorgers tegen te gaan en passender ondersteuning te bieden; in die lijn tevens deelgenomen aan overleggen rond informele zorg.</p> <p>-Deelname aan <i>Stedelijk Platform Ouderenzorg</i> (4x per jaar, op uitnodiging gemeente) waarin allianties aangegaan zijn om specifieke vraagstukken op te lossen (dementiezorg, eerstelijnsverblijf, samenwerking). Daaraan gekoppeld: projectgroep <i>Om-U 3.0</i> (o.l.v. HUS/NUZO) ter verbetering van de samenwerking rond 'kwetsbare' ouderen per wijk, later onder werkgroep Ouderenzorg in HUS.²</p> <p>-Overleggen/bijeenkomsten met buurtteamorganisatie, gemeente en migrantenorganisaties over beter bereik migranten(ouderen), in kader project Cultuursensitief werken (met Saluti).</p> <p>-Regelmatig contact met buurtteammedewerkers die vaker met ouderen werken, signalen meegenomen en informatie uitgewisseld.</p> <p>-Organisatie van een Zomerschool voor ouderen (5 workshops): "Op verhaal komen in de zomer".</p> <p>-Bijgedragen aan bespreken nieuwe mogelijkheden rond gezond ouder worden, zoals voeding en technologie, in verschillende verbanden, mede n.a.v. Rekenkameronderzoek 2017 over langer thuis wonen.</p> <p>-Op uitnodiging gemeente suggesties aangeleverd in een bijeenkomst over de nieuwe <i>Regenboogagenda</i>, t.b.v. oudere LHBTI-ers (zorg, wonen, welzijn); belang Roze Loperbeleid in zorg en welzijn benadrukt.</p> <p>-Op uitnodiging gemeente input geleverd bij de ontwikkeling van <i>Utrechts Gezondheidsprofiel</i> en Gezondheidsbeleid 2019-2022. Gewezen op aandacht voor betere leefstijl.</p> <p>-Themabijeenkomst over voeding voor groep ouderen georganiseerd.</p> <p>-Op verzoek van de wethouder advies uitgebracht (vanuit MNU) over beleid rond vermindering van eenzaamheid.</p> <p>-Deelgenomen aan tijdelijke werkgroep van palliatief netwerk <i>Septet</i> om mogelijkheden voor begeleiding bij levensvragen voor ongeneeslijk zieken bekender te maken. Diverse communicatiemiddelen ontwikkeld en klein onderzoek gedaan onder professionals hoe men omgaat met levensvragen bij ouderen.</p>
Zelfstandig Wonen (Geschied wonen)	<p>-Deelname aan het regionale overlegorgaan ROCOV inzake openbaar vervoer (2 vrijwilligers), oa gericht op toegankelijkheid stations en bussen en betere Regiotaxi.</p> <p>-deelname aan jury Toegankelijkheidsprijs 2018 (2 vrijwilligers) gemeente.</p> <p>-Op uitnodiging gemeente input geleverd voor de evaluatie van <i>Agenda22</i>, betrokkenheid bij ophalen van suggesties bij inwoners en deelname aan Stadsgesprek over toegankelijkheid en inclusie.</p> <p>-Deelname in MNU-project inzake wooninitiatieven/ouderenhuisvesting/geschikt wonen (uitvoering motie 39): knelpuntennotitie opgesteld, geschikt wonen nader uitgewerkt in brochure, themabijeenkomst met St. Omzien georganiseerd. Verder is geregeld dat de MNU-werkgroep betrokken wordt in het proces rond totstandkoming van de Woonvisie en het Merwedekanaalzone-bouwproject.</p> <p>-Gemeenteraad advies gegeven over uitbreiding van Verhuisadviseur voor huiseigenaren; is uiteindelijk gelukt, maar in een beperktere vorm dan aanbevolen.</p>

² Meer over de resultaten van Om-U-3.0:

<https://portal.juliuscentrum.nl/news/hagnieuwsbrieven/2019jaargang9/nummer1maart2019/articles/jhnetwerken1.aspx>

	<p>-Organisatie van de bijeenkomst <i>Utrecht voor iedereen</i> – over een toegankelijke en inclusieve stad voor een groeiend aantal oudere inwoners (ca. 80 bezoekers).</p>
Zelfstandig Wonen (Wmo)	<p>-Deelgenomen (vrijwilliger) aan Wmo-Cliëntenraad overleg en bijgedragen aan versterking van de raad voor een langere termijn.</p> <p>-Diverse gesprekken over verbetering informatie en mogelijkheden voor onafhankelijke cliëntondersteuning, zoals bij U Centraal; aandacht gevraagd voor beperkte formatieruimte voor deze functie bij de gemeenteraad.</p> <p>-Betrokken bij de ontwikkeling van het project <i>Beter Thuis Noordoost</i> (o.l.v. Buurtteamorganisatie/Incluzio), als aanzet tot verbreding samenwerking in de wijk en vernieuwing in zorg en wonen. Dit project start in 2019, incl. een rol voor COSBO.</p> <p>-Op uitnodiging gemeente input geleverd voor de aanbestedingsronde Wmo-aanvullende zorg 2020 en de Wmo-visie Versterking Sociale Basis. Gepleit voor een meer integrale aanpak en aandacht voor begeleiding bij levensvragen/zingeving.</p> <p>-Overleg met gemeente over problemen met alleenwonende ouderen met dementie: huisartsen signaleren ondervoeding door gebrek aan goede zorg; Wmo biedt onvoldoende mogelijkheden om dit op te lossen. Landelijke aanpak nodig.</p>
Buurtteams en Sociaal Makelaars	<p>-In MNU-verband verder gewerkt aan verbetering van de cultuursensitiviteit van buurtteams. Bij de aanbestedingsprocedures van de gemeente is dit punt op ons advies expliciet meegenomen als criterium.</p> <p>-Concrete adviezen gegeven over advertenties en andere communicatiemiddelen van de buurtteams om de vindbaarheid en bereikbaarheid te vergroten, met name voor laaggeletterden en niet-digivaardigen.</p> <p>-Aandacht gevraagd en eigen kennis gedeeld mbt beleid opvragen/delen van medische informatie door buurtteams; discussie gestart in overleg Ouderenzorg bij HUS, gesprekken gevoerd met buurtteamorganisatie en gemeente.</p>
Overigen	<p>-Aandachtspunten gedeeld voor beleid voor oudere inwoners in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen en tijdens de coalitieonderhandelingen.</p> <p>-Verkenning van mogelijkheden tot versterking migrantenzelforganisaties, oa in samenspraak met Vrijwilligerscentrale (mbt scholingsaanbod).</p> <p>-Betrokken (door NOOM-landelijk migrantennetwerk) bij de uitwerking van het Ouderenpact, de vertaalslag in Utrecht kan leiden tot een rol voor COSBO in 2019.</p> <p>-Nieuwe contacten gelegd met migrantengroepen die wij eerder niet kenden, zoals inwoners met Indische achtergrond of uit Afrika. NOMU breidt langzaam uit.</p> <p>-Deelname aan bijeenkomsten in wijken of gesprekken met lokale professionals over diverse onderwerpen rond ouderen in de wijk: geschikt wonen en goed vervoer zijn veel voorkomende problemen.</p>

<p>Projecten (andere financiering)</p>	<p>-VITOM o.l.v. Verwey Jonker Instituut (meer bewegen en gezondere voeding voor oudere vrouwen met migratieachtergrond), i.s.m. NOMU-leden)</p> <p>-Utrecht.voorlater o.l.v. COSBO (website om te denken over de woontoeekomst), samen met gemeente en Woonz)</p>	
---	--	--

Mede door lagere personele bezetting (zie pag. 10), maar ook als gevolg van de komst van een nieuw gemeentebestuur en een nieuwe gemeenteraad, is niet aan alle voorgenomen activiteiten of onderwerpen tijd besteed. Zo hebben wij nauwelijks aandacht kunnen geven aan zaken als veiligheid thuis en de 'Blijverslening' voor woningbezitters. Ook was er te weinig ruimte voor een thema als voeding en leefstijl, toch van groot belang om gezond ouder te kunnen worden. Het bleek bovendien niet altijd haalbaar om op de vele uitnodigingen voor bijeenkomsten in te gaan of personeel extra scholing te bieden. Gelukkig zijn er wel vaak vrijwilligers beschikbaar geweest om COSBO of ouderen in het algemeen te vertegenwoordigen, ter ondersteuning van het bureau.

3. Opbrengst

De werkwijze van belangenorganisaties is slechts in beperkte mate te vertalen in concrete cijfers en resultaten. Veel van ons werk speelt zich af op informeel niveau of in de context van overleggremia, waarbij niet goed is na te gaan hoeveel ideeën of suggesties worden overgenomen of op z'n minst anderen aan het denken zetten. Niettemin kunnen wij ten aanzien van het jaar 2018 vaststellen dat COSBO:

1. heeft bijgedragen aan de kennisvergroting van lokale politieke partijen en (nieuwe) raadsleden over ouderen in Utrecht en wat zij nodig hebben.
2. heeft bijgedragen aan een (ogenschijnlijk) langzame kentering in het denken over wooninitiatieven en geschikt bouwen en hoe dit beleidsmatig ruimte gegeven kan worden;
3. eigen externe communicatiemiddelen optimaal heeft ingezet om oudere inwoners te informeren over relevante zaken en bovendien heeft bijgedragen aan betere communicatie door instanties als U Centraal en de buurtteams.
4. haar professionele netwerk en de achterban heeft benut om informatie en signalen uit de praktijk te verzamelen en samen te werken aan verbetering van zaken die voor ouderen van belang kunnen zijn, met name degenen in kwetsbare omstandigheden.
5. gezorgd heeft dat met name buurtteams aandacht houden voor 'senior- en cultuursensitief' werken en zich bewuster zijn van de grenzen aan medische informatie opvragen/delen. Bij de

- mw. I.A.M. Bouter-Schrijnemakers lid
- dhr. A. Tahrioui lid
- mw. C.J. Tijdeman lid

Het bestuur heeft zes keer vergaderd dit jaar en tussentijds was er mailcontact met het bureau als nodig. In juli werd een extra overleg tussen bestuur en bureau belegd om de koers voor het komende jaar te bepalen. De directeur had daarnaast regelmatig contact met de voorzitter en penningmeester over lopende zaken of personele kwesties.

Eind 2018 is opnieuw gezocht naar nieuwe bestuursleden, vanwege aflopende bestuurstermijn van mevrouw Tijdeman (januari 2019) en de heer Van Vugt (eind 2019). De verwachting is dat tijdig in de opvolging kan worden voorzien.

Bureau

Bij het Bureau van COSBO zijn vier personen in dienst (2,06 Fte):

- Martina van den Dool (directeur / 24 uur per week)
- Housnia el Mimouni (belangenbehartiger / 16 uur per week)
- Annet Sjoerdsma (secretariaatsmedewerker / 16 uur per week)
- Els Swerts (beleidsmedewerker / 18 uur per week)

Het ziekteverzuim over heel 2018 viel hoger uit dan anders (ruim 7% tegenover ca. 1% gemiddeld), vanwege een langere (niet werk gerelateerde) ziekteperiode bij een medewerkster. Daarnaast was een andere medewerkster tussen februari en eind augustus achtereenvolgens afwezig door ziekte, zwangerschap/bevalling en aansluitend zomervakantie. Hoewel voor deze situaties uitkeringen ontvangen zijn voor vervanging, bleek die in de praktijk toch erg moeilijk te regelen. Dat had als gevolg dat de directeur vooral zelf de meest noodzakelijke vervangende werkzaamheden op zich nam (overuren) en dat een deel van het werk minder prioriteit kreeg. Deze situatie maakte opnieuw duidelijk hoe kwetsbaar het werken met een klein team kan zijn en dat vervanging in ons soort werk niet zonder meer mogelijk is.

Er is intussen steeds aandacht geweest voor de veiligheidsmaatregelen die in het verzamelgebouw gelden. Ook heeft het bestuur door de directie een Risico-Inventarisatie laten uitvoeren, die leidde tot de eigen regeling "*Gezond en veilig werken bij COSBO*", inclusief gedragsregels. Deze is aan de medewerksters verstrekt. Bovendien is een PAGO (periodiek arbeidsgeneeskundig onderzoek) voorbereid, uit te voeren in januari 2019.

Naast de beroepskrachten op het bureau zijn er bijna dertig vrijwilligers betrokken bij COSBO: in het bestuur, in themagroepen, 'op afroep' of als vertegenwoordiger in overlegorganen. Er zijn diverse themabijeenkomsten bij COSBO geweest, over informatie, gezondheid, minimabeleid, wonen en zo meer. Leeftijden en achtergronden van onze vrijwilligers variëren zeer. COSBO biedt geen vergoedingen, wel een attentie aan het eind van het jaar, bij verjaardagen of andere bijzonderheden. Dankzij een oproep op de website van de Vrijwilligerscentrale meldden zich soms ook nieuwe belangstellenden om voor COSBO actief te worden.

In augustus overleed onze oudste vrijwilliger, Nel Scholten-Wijnen (102), die decennia lang vanuit de KBO in Utrecht actief was.

Financieel

Het jaar 2018 is opnieuw afgesloten met een positief resultaat, hetgeen van belang is voor enkele noodzakelijke reserveringen. De complete jaarrekening is afzonderlijk beschikbaar, ook op de website.